

Miljövårdsmyndighetens tillsynsberättelse 2017

1. Inledning

Tillsynsplanen för miljövården 2016–2017 godkändes i byggnads- och miljönämnden 29.12.2015 i § 89, och den uppdaterade tillsynsplanen för 2017–2021 godkändes i byggnads- och miljönämnden 29.6.2017 § 46. I tillsynsberättelsen som sammanställs årligen bedöms hur tillsynsplanen och -programmet utfallit.

2. Regelbunden tillsyn över miljötillståndspliktiga och registreringspliktiga anläggningar

Antalet miljötillståndspliktiga och registreringspliktiga anläggningar som den kommunala miljövårdsmyndigheten ska ha tillsyn över uppgick 31.12.2017 till sammanlagt 84 st. (Lovisa 60, Lappträsk 24). Under årets lopp beviljades två nya miljötillstånd. Ett miljötillstånd har upphört och en registreringspliktig verksamhet har upphört.

Tillsynen över tillståndspliktiga och registreringspliktiga verksamheter har utövats genom att man gått igenom års- och kontrollrapporterna. Periodiska inspektioner har förrättats i 20 anläggningar. Man har gått igenom de årsrapporter och kontrollresultat som inkommit till miljövårdsenheten (Bilaga 2).

Tabell 1. Periodisk tillsyn över tillståndspliktiga och registreringspliktiga anläggningar 2017

	Lovisa	Lappträsk	Sammanlagt
Periodiska inspektioner	20	0	20
Årsrapporter och kontrollresultat	35	6	41

Miljövårdsenheten har därtill deltagit i tillsynen över sådana anläggningar vars tillsynsansvar ligger hos närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen). Man har gjort fem gemensamma periodiska inspektioner. Miljövårdsenheten har dessutom gått igenom års- och kontrollrapporterna av sådana anläggningar vars tillsyn hör till NTM-centralen, eftersom dessa rapporteras också till den kommunala tillsynsmyndigheten.

3. Tillsyn över anmälningspliktiga verksamheter

Under 2017 fattade miljövårdsenheten 13 beslut om bulleranmälningar som avses 118 § i miljöskyddslagen (527/2014). Dessutom gav man sju skriftliga utlåtanden som anknyter till bullerfrågor.

Under 2017 har inga anmälningar som anknyter till exceptionella situationer eller verksamhet av försöksnatur kommit till behandling.

4. Övriga tillsynsobjekt enligt miljöskyddslagen (anmälningar och utlåtanden)

Tillsynen över miljöskyddsföreskrifterna har i huvudsak verkställts genom rådgivning och anvisning per telefon och e-post samt i samband med tillsynsbesök. Miljövårdsenheten behandlade fem tillsynsanmälningar som är i enlighet med miljöskyddsföreskrifterna. Miljövårdsenheten fattade sammanlagt ett beslut om undantag gällande miljöskyddsföreskrifterna.

Miljövårdsenheten behandlade 38 st. anmälningar enligt den så kallade nitratförordningen. Övrig tillsyn som avses i nitratförordningen riktade sig till genomgång av anmälningar om olägenhet, begäran om utredning och i vissa fall till inspektion av objekt och till att ge uppmaningar.

Till byggnadstillsynen lämnades tio utlåtanden som anknöt till anläggande av avloppsvattensystem. Inga utlåtanden i anknytning till anläggande av jordvärmesystem gavs.

5. Tillsyn enligt avfallslagen

Under årets lopp inspekterades inom ramen för tillsyn av projektkaraktär sammanlagt 13 anläggningar där farligt avfall uppkommer och som enligt 124 § i avfallslagen ska inspekteras med regelbundna intervaller. En del av inspektionerna i anläggningar där farligt avfall uppkommer gjordes som ett gemensamt tillsynsprojekt med miljöbrottsavdelningen vid polisinspektionen i Östra Nyland.

Av aktörerna som införts i avfallshanteringsregistret inspekterades en.

I avfallshanteringsregistret har gjorts två registreringar gällande insamlingsplatser. Registreringarna innebär sammanlagt tio insamlingsplatser (sju i Lovisa och tre i Lapträsk).

6. Tillsyn vid olyckor, olägenheter och överträdelser (miljövårdslagen och avfallslagen)

Tillsyn, rådgivning och anvisning som anknyter till olyckor verkställdes 2017 vid tre objekt.

Tillsyn vid olägenheter och överträdelser har verkställts med stöd av både miljöskyddslagen och avfallslagen. Olägenheterna hänför sig ofta till överträdelser av bägge lagstiftningarna. Laglighetskontroller har gjorts såväl på eget initiativ som utgående från anmälningar av kommuninvånare.

Miljövårdsenheten har mottagit tiotals anmälningar om olägenheter. De hänför sig till bland annat nedskräpning av områden, lagring av gödsel, buller, rökolägenheter och brännande av avfall. Många ärenden i anknytning till anmälningar om olägenheter har

skötts per e-post eller telefon, men vid behov har man vidtagit åtgärder genom att inspektera objektet eller genom att begära verksamhetsidkaren om utredning samt genom att ge skriftliga uppmaningar.

Med stöd av avfallslagen har sammanlagt sju objekt fått en skriftlig städuppmaning. Därtill har man gett uppmaningar per telefon och e-post.

Tre objekt som getts en uppmaning med stöd av avfallslagen har under 2017 konstaterats vara städade, och övervakningsåtgärderna vid dessa objekt har avslutats.

7. Regelbunden tillsyn enligt marktäktslagen

31.12.2017 fanns det 23 objekt som ska inspekteras enligt marktäktslagen. Inspektionerna har varit periodiska inspektioner, och sammanlagt 17 inspektioner har verkställts. Vid sådana marktäktsobjekt, där tagning av marks substanser ännu inte har påbörjats eller där ingen täktverksamhet har förekommit 2017, har man inte verkställt periodiska inspektioner, där verksamhetsidkaren varit närvarande. Också dessa objekt har ändå inspekterats på annat sätt.

Vid 15 marktäktsobjekt har årsrapporterna och kontrollresultaten granskats.

Tabell 2. Inspektioner av tillsynsobjekt enligt marktäktslagen under 2017

	Lovisa	Lapträsk	Sammanlagt
Periodiska inspektioner	15	2	17
Årsrapporter och kontrollresultat	14	2	16

Under 2017 har beviljats fyra nya marktäktsstillstånd. Ett marktäktsstillstånd har överförs till en annan aktör. Under 2017 har täktverksamhet påbörjats vid ett nytt objekt. Ett tillstånd för täktverksamhet har gått ut, och man har övervakat eftervården av området. Eftervården har dessutom övervakats även vid ett objekt där marktäktsstillståndet gick ut 2016.

Inga anmälningar som anknyter till tagning av marks substanser för husbehov har mottagits. Miljövårdsenheten har inte haft resurser att utöva tillsyn över tagning av marks substanser för husbehov.

8. Övrig tillsyn

Tillsyn över vattenhushållningsprojekt har utövats i samarbete med NTM-centralen. Tre objekt har inspekterats på begäran av NTM-centralen. Därtill har miljövårdsenheten gett anvisningar och råd åt flera aktörer som planerar muddring, och vid behov kommenterat anmälningar om vattenhushållningsprojekt som kommit till NTM-centralen. Anmälningarna som inkommit för kommentarer var 33 till antalet. Miljövårdsenheten har deltagit i två dikningsprojekt som rådgivare.

Uppgifter om småbåtshamnar som avses i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009) har samlats in för registerföring i miljövärdens datasystem. Under 2017 gjordes åtta tillsynsbesök av småbåtshamnar i anknytning till registerföring.

9. Övriga utlåtanden i anknytning till förhandstillsyn

Förhandstillsyn har utövats genom att ge utlåtanden bland annat om ansökningar om tillstånd, anmälningar och planförslag. Sammanlagt 11 utlåtanden har lämnats in till regionförvaltningsverket och stadsplaneringen.

10. Samarbete med andra myndigheter

Miljövärdsenheten har på förenämnt sätt gjort samarbete med byggnadstillsynsenheten och NTM-centralen.

I jämförelse med föregående år har man haft betydligt mer samarbete med miljöbrottsavdelningen vid polisinrättningen i Östra Nyland. Samarbete har gjorts på förenämnt sätt samt genom att delta i husrannsakingar.

Samarbete har gjorts även med hälsoskyddsmyndigheten.

11. Utvärdering av utfallet för tillsynsplanen och tillsynsprogrammet

Miljövärdsenheten har under 2017 haft till sitt förfogande tre årsverken. Alla utför tillsynsarbete enligt tillsynsplanen och tillsynsprogrammet utgående från sitt eget uppgiftsområde. Utöver dessa uppgifter hör det lagstadgat till miljövärdsenheten att också främja miljövärderna.

Under 2017 arbetade i miljövärdsenheten, förutom den fast anställda personalen, även en projektanställd för viss tid. Den projektanställda deltog i tillsynsarbetet genom att göra relevant förutredningsarbete och genom att uppdatera datasystem.

Miljövärdsenheten har i enlighet med tillsynsprogrammet prioriterat tillsynen över tillståndspliktiga och registreringspliktiga anläggningar, och den planliga tillsynen över dessa har utfallit i enlighet med tillsynsplanen och tillsynsprogrammet. Alla verksamhetsidkare har inte lämnat in sina års- och kontrollrapporter 2017 inom utsatt tid och några verksamhetsidkare har ett flertal gånger uppmanats att lämna in sina rapporter.

För sådana aktörers del som avses i 124 § i avfallslagen har systematisk tillsyn fullföljts enligt tillsynsplanen och tillsynsprogrammet. Det finns emellertid ännu inte exakta uppgifter om totalantalet objekt där tillsyn ska utövas.

En del de objekt som avses i 124 § i avfallslagen som inspekterades 2017 ligger på ett grundvattenområde eller i omedelbar närhet av ett sådant. Övrig tillsyn av riskobjekt på grundvattenområdena har inte utövats.

Kartlägningsarbetet för att bedöma djurstallens behov av tillstånd har inte påbörjats 2017. Såväl i Lovisa som i Lapträsk finns det över tio djurstall som är tillståndspliktiga, men som inte har miljö tillstånd. Det var dock att vänta ändringar i miljöskyddslagen beträffande tillståndsskyldigheten för djurstall redan under 2016, och därför har inga resurser för utredning av tillståndsskyldigheten för djurstall anvisats i detta skede. Några ändringar i lagstiftningen hade ännu inte gjorts före 31.12.2017.

Vad anmälningar om olägenheter beträffar är miljövårdsenhetens resurser inte tillräckliga för att utöva tillsyn över samtliga objekt, och av den orsaken har tillsyn eller utredning av annat ärende utövats utgående från en bedömning av situationen från fall till fall.

På tillsynens effektivitet och kvalitet inverkar också de datasystem som används och den enhetliga användningen av dem. Användningen av den elektroniska databasen effektiviserades ytterligare under 2017. I databasen har under 2017 införts en hel del data som saknats där, bl.a. om tillståndsobjekt och så kallade PIMA-objekt.

Bilaga 1

Sammandrag av tillsynshändelser och övriga händelser i enlighet med övervakningsplanen och -programmet

Tillstånd, registreringar och övriga beslut	Inalles	Lappträsk andel
- marktåktstillstånd	4	0
- miljötillstånd	2	1
- garantier	5	0
- registreringar (AvfL)	2	2
- registreringar (MSL för sjöfarten)	8	0
- bullerbeslut	13	1
- undantag från miljöskyddsföreskrifterna	1	0
Sammanlagt	35	4
Inspektioner		
- periodiska inspektioner enligt tillsynsprogrammet (MSL)	20	0
- periodiska inspektioner enligt tillsynsprogrammet (AvfL)	11	2
- övriga planerade inspektioner enligt tillsynsprogrammet	17	2
- övriga inspektioner	ca 100	20
Sammanlagt	ca 150	24
Granskningar av årsrapporter och kontrollresultat	57	8
Utlåtanden		
- planutlåtanden	2	0
- utlåtanden till regionförvaltningsverket i Södra Finland	9	0
- utlåtanden till domstolar	2	0
- utlåtanden om avloppsvatten	10	4
- utlåtanden om jordvärmebrunnar	0	0
- övriga utlåtanden till byggnadstillsynen	4	0
- utlåtanden enligt nitratförordningen	38	21
- övriga utlåtanden	16	0
Sammanlagt	81	25

	Bokslut 2016	Budget 2017	Utfall
Tillstånd och utlåtanden	103	130	116
Tillsynsbesök och inspektioner	140	180	150